FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36748
Nom: Polítiques Públiques Sectorials
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Ciències Socials	5	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Polítiques públiques sectorials	OBLIGATÒRIA
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de cinquè curs	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de cinquè curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PARDO BENEYTO GONZALO

VALLE ESCOLANO RAQUEL

RESUM

L'assignatura Polítiques Públiques Sectorials (PPS) aspira a oferir una visió global del funcionament de les principals polítiques sectorials de l'Espanya democràtica i els marcs teòrics principals per al seu estudi. Per això aborda les seues dinàmiques i aspectes com la construcció històrica, els processos de funcionament i els principals actors. Igualment, es presta atenció a temes actuals en matèria de gestió i polítiques públiques, la comprensió és vital per analitzar el propi sistema polític espanyol contemporani, donada la titulació en què s'insereix.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha restriccions de matrícula a aquesta assignatura.

Es recomana haver cursat les assignatures dAnàlisis i Avaluació de Polítiques Públiques i Formes d Organització Administrativa.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública

Anàlisi d'informació per a avaluar problemes polítics o de gestió pública i elaborar propostes de millora

Analitzar el disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació de les polítiques públiques i fer recomanacions de millora, especialment en les polítiques de gènere, medi ambient i desenvolupament sostenible.

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de gènere a les institucions, actors i polítiques públiques.

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de la Ciència Política i de l'Administració Pública.

Conèixer i saber analitzar l'entorn econòmic, la dimensió econòmica del sector públic i les tècniques de gestió econòmica de projectes.

Conèixer i saber analitzar l'estructura i funcionament de les Administracions públiques.

Conèixer i saber analitzar les característiques, causes i conseqüències de reptes socials contemporanis: desigualtat de gènere, ciberseguretat i sostenibilitat del desenvolupament.

Conèixer i saber analitzar les característiques i pautes d'actuació dels principals actors polítics (partits, sindicats, grups d'interès i nous moviments socials).

Pensament crític.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la

resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber analitzar l'estructura i funcionament dels sistemes i processos polítics, els seus elements, així com la seua dimensió històrica, amb especial atenció al sistema polític espanyol i al de la Unió Europea.

Saber analitzar les principals tècniques de gestió en l'Administració Pública i dissenyar estratègies de millora organitzativa i assegurament de la qualitat dels serveis públics davant els reptes del nou entorn digital.

Saber distingir els valors, ideologies, actituds i pautes de comportament dels ciutadans així com la seua evolució temporal.

Saber elaborar informes, dictàmens i treballs de recerca política.

Treball en equip.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L anàlisi i avaluació de les polítiques públiques sectorials a Espanya.

Anàlisi dels principals components i etapes d'una política Publica. L'avaluació¿ de les polítiques públiques sectorials. L'estudi de les polítiques públiques a Espanya. Principals centres dedicats a l'anàlisi i avaluació¿ de les polítiques públiques sectorials a Espanya. Principals factors d´evolució de les polítiques públiques a Espanya: Democratització, Fidelització, Europeïtzació. La crisi financera de 2008 i els seus efectes.

2. La política educativa.

Definició del problema, marcs teòrics i conceptualitzacions aplicables d'anàlisi. Objectius i principals programes administratius. Etapes i canvis en els actors i els continguts substantius. La política educativa en comunitats autònomes amb llengües pròpies. Transformacions recents i reptes de futur.

3. La política sanitària.

Definició del problema, marcs teòrics i conceptualitzacions aplicables d anàlisi. Objectius i principals programes administratius. Etapes i canvis en els actors i els continguts substantius. Transformacions recents i reptes de futur.

4. La política de pensions.

Definició del problema, marcs teòrics i conceptualitzacions aplicables d anàlisi. Objectius i principals

programes administratius. Etapes i canvis en els actors i els continguts substantius. Transformacions recents i reptes de futur.

5. La política d'habitatge.

Definició del problema, marcs teòrics i conceptualitzacions aplicables d anàlisi. Objectius i principals programes administratius. Etapes i canvis en els actors i els continguts substantius. Transformacions recents i reptes de futur.

6. Les polítiques d'aigua i medi ambient.

Definició del problema, marcs teòrics i conceptualitzacions aplicables d anàlisi. Objectius i principals programes administratius des d¿una perspectiva multinivell. Etapes i canvis en els actors i els continguts substantius. Transformacions recents i reptes de futur.

7. Altres polítiques: polítiques d'igualtat i polítiques de regeneració democràtica.

Definició del problema, marcs teòrics i conceptualitzacions aplicables d'anàlisi. Objectius i principals programes administratius des d'una perspectiva multinivell. Etapes i canvis en els actors i els continguts substantius. Transformacions recents i reptes de futur.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència al centre de pràctiques	0,00
Assistència a activitats complementàries	0,00
Seguiment i tutorització de les pràctiques	0,00
Total hores	**0,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	0,00
Total hores	**0,00**

METODOLOGIA DOCENT

La transmissió de coneixements es realitzarà en primer lloc a través de la classe magistral. Aquesta requerirà també de la feina de l´alumnat -que serà desenvolupada individualment o en grup. El docent tractarà de transmetre els continguts essencials de l'assignatura acostant-los a la realitat mitjançant el

recurs a exemples de l'actualitat, lectura de textos clàssics, casos, textos legals, materials en xarxa, etcètera. En tot moment, es demandarà la participació activa de l´estudiantat. Aquests hauran d'haver preparat prèviament els temes que es tractaran a classe. De la mateixa manera s'espera que dediquin una part del temps fora de l'aula a repassar el contingut de cadascuna de les lliçons magistrals.

Al llarg del curs es realitzaran diverses activitats pràctiques. Per això, l´alumnat haurà d'utilitzar materials proporcionats pel professorat o buscar-los en institucions, biblioteques, internet, etc. Quan les activitats es realitzen a classe l´alumnat ha d'haver preparat prèviament els materials. Per fer alguna d'aquestes activitats s'acudirà a aules d'informàtica o s'utilitzaran els ordinadors dels propis alumnes. Cadascuna de les activitats pràctiques s'ha de lliurar en la data determinada.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es compon de dos elements, tant en la primera com en la segona convocatòria:

a) Examen: en acabar el curs es realitzarà¿ una prova final sobre tots els continguts de l'assignatura arreplegats en esta guia docent, s'hagen impartit a l'aula o no, i els materials que es comprenguen en les diverses sessions. Esta prova tindrà un valor del 60 per cent de la nota global.

b) Avaluació contínua: Al llarg del semestre s'aniran fent treballs pràctics i activitats complementàries de diversa naturalesa, que s'hauran d'entregar el dia assenyalat pel professor. Esta part tindrà un valor de fins al 40 per cent de la nota final. Perquè l'alumne aconseguisca punts de l'avaluació contínua hi haurà d'haver assistit a un mínim del 80% de les sessions de classe dedicades a això. A més, per a poder sumar la qualificació obtinguda en l'avaluació continua (de les sessions pràctiques) a la qualificació en l'examen, l'alumne haurá d'haver obtingut almenys un 4 (sobre 10) en aquest examen final. El contingut de tots aquests treballs d´avaluació contínua constitueix també materials i continguts del curs, per la qual cosa són susceptibles de formar part de la prova de final de curs. El professor explicarà com ha de realitzar-se i entregar-se cada exercici i, posteriorment, entregarà els resultats de les diverses pràctiques abans de l'examen. Les pràctiques (tant les no realitzades ni entregades en el termini establit, com les ja realitzades o avaluades) no seran recuperables amb posterioritat a la data d'entrega.

En la segona convocatòria, aquells alumnes que no hagen aprovat l'assignatura en la primera podran mantindre la nota (fins al 40% de la nota final) pels exercicis pràctics avaluables realitzats durant el curs (presentant-se només a l'examen general de segona convocatòria) o bé presentar-se a una prova addicional per a ser, així, avaluats de la part recuperable d'aquests exercicis realitzats a classe.
En publicar les notes de la primera convocatòria, el professor anunciarà si hi ha exercicis recuperables (i de quina manera, amb quin contingut i amb quin valor percentual de la nota final).
Perquè la qualificació d'aquesta prova addicional (i/o de la nota pels exercicis realitzats a classe) siga sumada a la de l'examen general de la segona convocatòria, s'haurà d'obtindre en aquest almenys un 4,0 (sobre 10).

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de No Presentat.

El professorat responsable de l'assignatura podrà determinar la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial, en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o per qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen que s'haja de realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que la realitzada amb caràcter general en la resta del grup.

BIBLIOGRAFIA

Les lectures bàsiques estan compostes pels manuals generals, que hauran de ser consultats pels estudiants a mesura que avança el temari, i les lectures de referència, que són complements necessaris a la docència impartida en classe.

Bàsiques

- ALEMÁN, C. y FERNÁNDEZ, T. (coords.) (2006). Política social y Estado de benestar. Valencia, Tirant lo Blanch.
- CAMAS RODA, F. y UBASART GONZÁLEZ, G. (dirs.). (2018). Manual del Estado del Bienestar y las políticas sociolaborales. Barcelona, Huygens.
- DEL PINO, E. y RUBIO LARA, M.J.(Eds.). (2013). Los Estados de bienestar en la encrucijada. Políticas sociales en perspectiva comparada. Madrid, Tecnos.
- DODD, A. (2012). Comparative Public Policy. Londres, Palgrave.
- GOMÀ, R. y SUBIRATS, J. (1998). Políticas Públicas en España: contenidos, redes de actores y niveles de gobierno. Madrid, Ariel.
- GRAU, M. y MATEOS, A. (2002). Análisis de Políticas Públicas en España: enfoques y casos. Valencia, Tirant lo Blanch.
- HARGUINDÉGUY, J.B. y FERNÁNDEZ RIVERA, C. (2020). Las ciencias de las políticas. El análisis de las políticas públicas. En ALDEGUER, B. y PASTOR, G. (dir.) Democracia, Gobierno y Administración Pública contemporánea. Madrid, Tecnos.
- MORENO, L. (2009). Reformas de las políticas de bienestar en España. Madrid, Siglo XXI.
- PASTOR, G. (2014). Teoría y Práctica de las Políticas Públicas. Valencia, Tirant lo Blanch.

Detall de lectures de referència per temes

TEMA 1

- BARBERÀ, O.; DORIA, E. Y NTUTUMU, F. (2020). La institucionalización de la evaluación de políticas públicas. Universitat de València. (capítol 2)
- SUBIRATS, J. y GOMÀ, R. (1998). Democratización, dimensiones de conflicto y políticas públicas en España. En SUBIRATS, J. y GOMÀ, R.. (Coords.) Políticas públicas en España: contenidos, redes de actores y niveles de gobierno. Madrid, Ariel.

TEMA 2

- ALEGRE, M.A. y SUBIRATS, J.. (2013). Sistemas y Políticas Educativas Comparadas: Transformaciones, Convergencias y Divergencias en los Países Europeos. En DEL PINO, ELOISA., y RUBIO LARA, Mª JOSÉ. (Eds.). (2013). Los Estados de bienestar en la encrucijada: Políticas sociales en perspectiva comparada. Madrid, Tecnos.
- LLORENT-BEDMAR, V. y COBANO-DELGADO, V.. (2018). Reformas en la legislación educativa española durante el actual período democrático: Una perspectiva crítica. Archivos Analíticos de Políticas Educativas, 26(125), 1-23.

TEMA 3

- CAMÓS, I. (2018). Protección Social. Seguridad Social. Asistencia Social. Asistencia Sanitaria. En CAMAS, F. y UBASART, G. (Dirs.), Manual del Estado del Bienestar y las políticas sociolaborales. Barcelona: Huygens Editorial.
- MORENO FUENTES, F.J. (2013). Políticas Sanitarias en Perspectiva Comparada. Descentralización, Mercados y Nuevas Formas de Gestión en el Ámbito Sanitario. En DEL PINO, Eloisa., y RUBIO LARA, Mª. JOSÉ. (Eds.). (2013). Los Estados de bienestar en la encrucijada: Políticas sociales en perspectiva comparada. Madrid, Tecnos.

TEMA 4

- RAMOS GALLARÍN,J.A. y DEL PINO MATUTE, E. (2009). Un análisis político del cambio en el sistema de pensiones en España. En MORENO FERNÁNDEZ, L.(Ed.), Reformas de las políticas del bienestar en España (pp. 67-100). Madrid, Tecnos.
- RUBIO LARA, M.J. (2017). La Reforma de las Pensiones de Jubilación en Perspectiva Comparada Del Estado de Bienestar al Estado Regulador? En DEL PINO, ELOISA., y RUBIO LARA, Mª Josefa. (Eds.). Los Estados de bienestar en la encrucijada: Políticas sociales en perspectiva comparada. Madrid, Tecnos.

TEMA 5

- GLORIA, M. y ROMERO, J.. (2021). Public Housing and Welfare State in Spain: Balance and State of Affairs in the COVID-19 Time. Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles, (91)
- TAJTER, M. (1998). La política de vivienda: el Estado del bienestar vulnerable. En SUBIRATS, J. y GOMÀ, R. (Coords.) Políticas públicas en España: contenidos, redes de actores y niveles de gobierno. Madrid, Ariel.

TEMA 6

- ARIAS, M. y VALENCIA, A. (2004). Claves de la emergente política medioambiental española: sostenibilidad, gobernanza y europeización. Gestión y Administración Pública, 28-29, 23-40.
- DODDS, A. (2012). Comparative Public Policy. London, Palgrave- Macmillan (capítol 7).

TEMA 7

- ALDEGUER, BERNABÉ. (2014). Las políticas públicas de igualdad de género. En PASTOR, GEMA. Teoría y práctica de las políticas públicas. Madrid: Tecnos.
- PARDO-BENEYTO, G. y ABELLÁN-LÓPEZ, M.A. (2025) Políticas institucionales holísticas para luchar contra la corrupción: una propuesta analítica-integradora. Gestión y Análisis de Políticas Públicas, 38, 44-62. https://doi.org/10.24965/gapp.11477. ALDEGUER, BERNABÉ et al. (2026) Integridad Institucional y Estado de las autonomies. Madrid, Comares.